

TOSAMA

GLASILO DELAVCEV TOSAME

Izhaja od
meseca ok-
tobra 1965

List, ki ga
člani kolektiva
dobijo brezplačno,
izhaja enkrat
mesečno

Leto izhajanja:
XII

Št.: 2

februar
1976

Nelikvidnosti ne bo več!

Naša družba se je dokončno odločila, da odpravi težak in zamotan problem nelikvidnosti, ki že dalj časa zamegljuje in otežkoča oceno dejanskega stanja v gospodarskem življenju države. Z različnimi prividnimi dohodki so se namreč pokrivala izgube, gradili investicijski objekti, izplačevali visoki osebni dohodki, kar je povzročilo, da za dospele obveznosti potem ni bilo denarja.

Zakon o zavarovanju plačil med uporabniki družbenih sredstev, ki stopi v veljavo 1. IV. 1976, ureja omejeno področje dolžniško — upniških odnosov na tak način, da nekontroliranega zadolževanja ne bo več, ker je določeno, da se mora

prevzeto blago plačevati v desetih dneh, če se to ne stori, potem pa se mora plačilo zavarovati s čekom, menico z avalom banke, garancijo ali z akreditivom. Kdor vede krši zakon — naroča blago ali storitev, pa nima sredstev, se predvideva, da bo kaznovan z zaporno kaznijo najmanj treh mesecev.

Sprejeti ukrepi za odpravo nelikvidnosti bodo trd preizkusni kamen za našo družbo, kajti zadolženost je velika in le težko bo najti denar za vse stare dolgove, ki jih bo treba poravnati najkasneje do 30. 9. 1976, upoštevajoč pri tem, da bo treba v tem času sproti poravnati vse obveznosti in nakupe.

Gospodarstveniki ocenjujejo, da bo v tem prehodnem času nastopila krajša kriza, zaradi zmanjšanja povpraševanja, kajti sredstva se bodo argažirala za plačilo starih obveznosti, pri tekoči porabi pa se bo uvedlo strogo varčevanje, v skladu s sprejetimi stabilizacijskimi in varčevalnimi programi.

Tudi na našo delovno organizacijo bodo vplivala omejena gibanja in sicer ne toliko zaradi zadolženosti, ker le malo dolgujemo, pač pa nas skrbi nevarnost zmanjšanja prodaje naših izdelkov. Konkurenčna borba bo še ostrejša in kvaliteta izdelkov bo igrala vedno pomembnejšo vlogo, posebno v primeru,

Nova organiziranost sindikata v TOSAMI

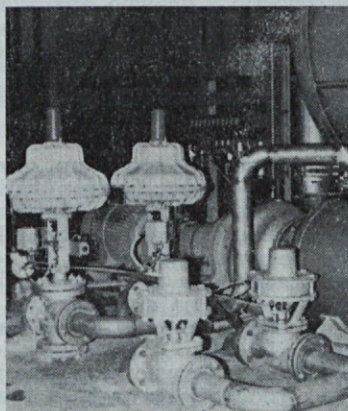
Z letošnjim letom pa smo ustanovili tudi osnovne organizacije. S tem smo se tudi mi končno formirali tako kot zahteva ustava. Ustanovili smo štiri osnovne organizacije sindikata v TOSAMI.

na strani 5

Beljenje tkanin

Vodilo pri modernizaciji oddelka belilnice je pogojevala premajhna kapaciteta beljenih vlaken, zaradi katerih nismo bili v stanju zadostiti potrebam trga.

na strani 7

Inovacije '75

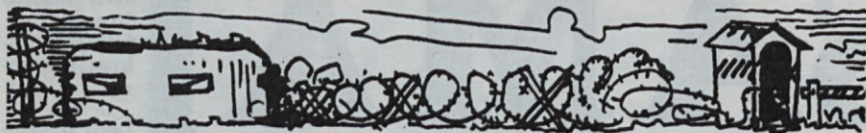
Inovacijska dejavnost, zlasti tista, ki nastaja neposredno ob delu je tudi v moderni obliki organiziranosti dela,

pomemben faktor tako za organizacijo združenega kot za delavce — predlagatelje, saj jim to omogoča še večji in kreativnejši vpliv na rezultate združenega dela.

na strani 4

Pred več kot tridesetimi leti

Zavzetje sovražne postojanke v Mozirju

Bilo je v poletnih mesecih leta 1944. Udarna brigada Slavka Šlandra je dobila od štaba Operativne cone nalogo, da uniči in zavzame sovražno postojanko v Mozirju, ki je bila zelo dobro utrjena. Sovražnik je imel precej stran od župnišča izkopan podzemeljski izhodni rov. Prvi bataljon je dobil nalogo, da zavzame levo pobočje nad Mozirjem, drugi naj bi napadel sovražnika v utrdbi, tretji bataljon pa je imel nalogo zasesti desno pobočje. Pohorska in Zidanškova brigada sta postavili zasedo proti Šmartnem ob Paki, da ne bi prišli sovražniku na pomoč iz te smeri, prav tako je še en bataljon postavil zasedo proti Gornjemu gradu, iz gornje Savinjske doline pa tako miso mogli pričakovati pomoči, ker je bilo tam že osvobojeno ozemlje.

Tedaj sem bil v drugem bataljonu, v drugi četi. Komandant bataljona je bil Mirko Jerman, sedaj polkovnik JLA, komandir druge čete pa Hrovat Miha (Marjan) iz Gradišča pri Lukovici. Vse zasede so bile pripravljene na svojih položajih okoli pol desetih zvečer, tudi minerska četa, katere komandir je

NELIKVIDNOSTI NE BO VEČ!

če bomo morali izpad domače prodaje nadomestiti z izvozom.

Sprejeti zakon nam bo prinesel tudi velike koristi, kajti plačevalo se bo veliko hitreje kot sedaj, kar bo zmanjšalo potrebo po obratnih sredstvih. Sredstva, ki so bila sedaj pri kupcih, se bodo vrnila in jih bo možno uporabiti za potrebe podjetja.

Kljub predhodnim težavam, ki bodo zelo boleče, je »Zakon o zavarovanju plačil« vsekakor dobrodošel, ker bo dolžniško — upniška razmerja spravil v okvir normalnih običajev po vsem svetu in s tem omogočil, da bodo proizvajalci, če so njihovi izdelki iskani na trgu, za svoje blago dobili tudi zaslužno plačilo.

J. L.

bil neki Jože iz Mošenika pri Moravčah. Vsi komandirji so imeli natančna navodila in nalogo. V postojanki je bilo okoli štiristo vojakov, največ med njimi jih je bilo v rumeni uniformah, tako imenovani Wermachtschaft.

Ko je dal komandant znak za napad, smo udarili z vseh strani. Največ dela, oziroma največje težave nam je delal mitralješki vod, katerega je vodil zagrizeni pohabljeni komandir, ki je bil iz okolice Ptujja, kakor so nam kasneje povedali ujetniki. V zvoniku so imeli tri težke mitraljeze. Borba je zato trajala vso noč do naslednjega večera do sedmih. Z nami se je boril tudi nek

ruski kapetan, katerega imena se ne spominjam več. Ni imel dobrega kritja in ga je krogla, ki je priletela iz zvonika, smrtno zadela.

Večkrat smo jih pozivali k predaji, vendar je bilo vse zaman, kajti sovražnik je bil zelo dobro obožoren, mi pa slabo. Ker nismo imeli pravega kritja, treba je bilo teči tudi po čistini, smo imeli tudi nekaj mrtvih in ranjenih.

Naša brigada je imela edino res močno orožje »havbico«, s katero smo zadali sovražniku kar precejšnje izgube. Ker se kljub temu niso hoteli predati, je dobil komandir minerskega voda nalogo, naj zamini postojanko. Ko je bilo vse pripravljeno za miniranje, smo jih ponovno dali možnost predaje. Videli so, da se naši borci čedalje bolj približujejo postojanki in da jih je vedno več, se je vendar nekdo opogumil in razobesil belo blago.

Bili smo ponosni in veseli, da nam je uspelo zavzeti tako utrjeno postojanko, čeprav smo imeli mrtve in ranjene, med katerimi je bil tudi konjevodec komandanta 14. divizije tovariš Risa. Dobili smo ukaz naj za naše padle borce ustrelimo deset najbolj zagrizenih sovražnikovih vojakov, za katere so nam povedali ujetniki.

Zapenili smo veliko vojaškega materiala, hrane in odej, česar nam je najbolj manjkalo.

S. G.

KONSTITUIRANJE

V eni prejšnjih števil »Tosame« smo spoznali na kratko postopek konstituiranja temeljnih organizacij združenega dela. Videli smo, da obstaja več faz postopka in da smo prvo fazo v naši delovni organizaciji že uresničili.

Druga faza konstituiranja je sprejem Samoupravnega sporazuma o združevanju v delovno organizacijo. Ker smo omenjeni sporazum pretekli teden sprejeli, bomo v tem članku poskušali na kratko opisati značilnosti tega sporazuma in naloge, ki nam jih nalaga.

Samoupravni sporazum o združevanju je osnovni konstitutivni akt delovne organizacije in kot tak obvezen samoupravni akt, brez katerega delovna organizacija in temeljne organizacije ne morejo biti. To pomeni, da velja samoupravni sporazum za posamezno temeljno organizacijo toliko časa, dokler je leta v sestavi delovne organizacije in šele z izločitvijo prenehajo pravice in obveznosti iz samoupravnega sporazuma. Samoupravni sporazum o združevanju je najvišji samoupra-

vni akt v delovni organizaciji, saj morajo biti usklajeni z njim vsi ostali splošni akti in nobena temeljna organizacija ne more s svojimi akti spremeniti posameznih poglavij samoupravnega sporazuma vse do tedaj, dokler se samoupravni sporazum po postopku, ki je določen v samem sporazumu in v soglasju z vsemi temeljnimi organizacijami.

S tem aktom smo tudi okvirno določili novo organizacijo delovne organizacije, ki sedaj ni več enovita, pač pa je sestavljena iz dveh temeljnih organizacij in delovne skupnosti skupnih služb, ki bo opravljala posle, skupne za celotno delovno organizacijo, oziroma obe temeljni organizaciji. Podrobnejša organizacija bo določena s statuti temeljnih organizacij in delovne organizacije ter z aktom o organizaciji in sistemizaciji.

Pravice in obveznosti iz tega samoupravnega sporazuma nastanejo z dnem sklenitve sporazuma, oziroma z dnem, ki je določen s sporazumom. Toda pravico sklepati pogodbe in opravljati druge pravne

Sprejeli smo razvojni program 1976 - 1980

Sredi januarja se je zaključila javna razprava o predlogu razvojnega programa 1976-1980, ki so ga pripravile strokovne službe vseh sektorjev.

Naša družba je bila prav v času izdelave razvojnega programa sredi zagnanih stabilizacijskih naporov. Pripravlja se vrsta ukrepov sprememb in omejitev, katerih učinek lahko le na grobo ocenimo; ali pa jih, zaradi preslabega poznavanja vsebine, niti ne moremo pravilno oceniti. Po drugi strani pa se je razvojni program pripravljaval v obdobju iskanja in oblikovanja našega bodočega konstituiranja. Dokončna organiziranost še v času zaključevanja razvojnega programa ni bila teoretično, pravno in knjigovodsko urejena. Slednjič pa tudi ne moremo ponovno mimo ugotovitve, da je program nedodelan v nekaterih vprašanih (zaposlenost, odnosi s kooperantom, novi izdelki, investicije) zaradi še premalo vsklajenih in razrešenih razvojnih načel poedinih služb.

Vsi ti zunanji in notranji pogoji izdelave so izoblikovali razvojni program, ki mi povsem trden in dosleden. Je pa kljub temu za samoupravne in strokovne potrebe, zadosti dobra orientacija razvoja, ki nakazuje naše težnje in ambicije. Seveda se, ob teh kritičnih ugotovitvah pojavlja brezpogojna obližacija, da se nepopolnosti tega razvojnega programa, ob polnejši strokovni odgovornosti in pripravljenosti v naslednjem razvojnem programu od leta 1977-1981 odpravijo. — Z obravnavanim razvojnim programom ramreč prehajamo v konstituirno (obnavljajoče se) razvojno programiranje, tako da bomo stalno imeli pred seboj program za 5 let. Tak

KONSTITUIRANJE

posle s tretjimi osebami pridobi delovna organizacija in temeljna organizacija z dnevom vpisa v sodni register.

Pogoj za vpis pa je poleg sprejema samoupravnega sporazuma še sprejem statuta in izvolitev organov upravljanja v temeljnih organizacijah in delovni organizaciji, torej tretja faza postopka, vse pa mora biti kot je bilo že rečeno, v skladu z določbami samoupravnega sporazuma, saj ta v več poglavjih določa, da bodo posamezna vprašanja podrobneje urejena s posebnimi akti.

A. F.

pristop zagotovo postavlja našo dosedanjo poslovno miselnost v okviru večje urejenosti in doslednosti, obravnavani razvojni program pa je v tem procesu startni dokument, ki svojega namena še ni mogel v celoti doseči.

V več člankih bo posredovana bralcem vsebina tega razvojnega programa. V tem, prvem, bi posredovali le prikaz povprečne rasti glavnih kazalcev. Tako je povprečna letna rast za

— celotni prodajni program	6,7%
— od tega:	
— prodajni program sanitete	10,0%
— dohodek	9,8%
— ostanek dohodka	17,0%
— število zaposlenih	3,1%
— akumulacija na zaposlenega	12,5%
— ekonomičnost	1,0%
— rentabilnost (akumulacija proti celotnemu dohodku)	9,3%

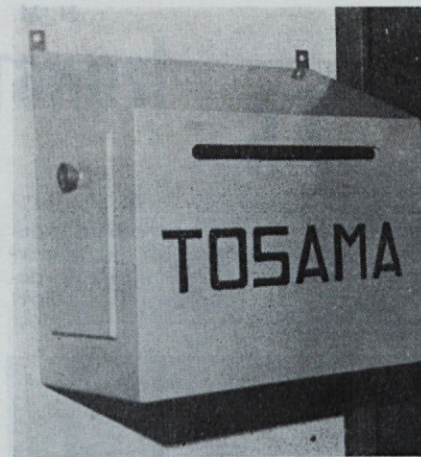
Bazno leto za izračun povprečne rasti je leto 1976.

T. L.

Strah, ki naj bi to ne bil

Zivimo v dvajsetem stoletju, v tako imenovanem modernem veku. Prav bi bilo, da bi se strahovi in podobne nadloge že izgubili iz naše vsakdanjosti, pa žal ni tako.

Kar pogledjmo! Že Kljukec se je bal in poznal strah, pa ta je imel še malo masla na glavi. Mi pa si jih, če ne gre drugače, omislimo sami kot so ogenj, voda ali prometna nesreča, ali pa da bomo dobili dobiček. No, pa to obliko strahu pustimo. Že urednik me je opomnil, da se ne smem spuščati v pravljičice. Pa tako lepe so bile!

Tokrat bi rad nekaj napisal o posebnem, določenem strahu: o resnici, o vaših pismenih, podpisanih mišljenjih. Velik strah, kaj? In kako je nevaren. Kar vidim vas, kako sami pri sebi govorite: nak ne boš nas speljal na tanek led, mi nismo privezani. Pa se nič ne bojte. Moje pisanje tako ne boste resno jemali, drugi pa vašega ne. Mislim, da sem napisal dovolj in da veste, kam pes tace moli. Seveda, v lepo oblikovane in pobarvane skrinjice, ki so razobešene po TOSAMI in v

katere ste do sedaj metali v glavnem žeblice, zanjavele vijake in podobno kramo. Marjan, ki ob koncu meseca prazni nabiralnik je priznal, da se nekateri zmotijo in se najde kak kovancec vmes, za kavo pa vedno kaj zmanjka. Tudi na pisma za tujino in našo deželo, ki se znajdejo v teh nabiralnikih, verjetno ne boste dobili odgovora.

»Higijski vložki TOSAMA so najboljši na svetu!«

Ne, spoštovani sodelavci, ne delam reklame za naš list »Tosamo« in njene skrinjice. Rad bi potrkal na vašo vest, na vašo pravico samoupravljanja. Toliko dogodkov se zgodi v Tosami, za katere ve samo ožji krog udeleženi, toliko je novega, kar bi radi vedeli vsi člani našega kolektiva. Kje ste vsi vi člani Tosame, ki si prav tako želite, da bi bilo naše glasilo pestro in glasilo nas vseh? Mar res ne gre drugače kot da že tako malo prostora polnijo suhoparne številke in poročila, katera največkrat preberemo tako, da obrnemo list ali dva naprej.

Mnogo nas je, ki bi radi pisali, pa nimamo idej. Se več pa je takih, ki so polni idej, a jih tišči neosnovan strah. Res smo sklenili, da ne bomo objavljali kdo je lepše oblečen. Veseli pa bomo vsakega prišpevka, čeprav ne bo slovnično obdelan in stilno vrhunsko dovršen. Saj imamo vendar dovolj takih ljudi, od katerih se lahko zahteva, da to znajo in spravijo vse na svoje mesto.

Zato, spoštovani sodelavci, ko boste hodili mimo skrinjic z napisom »Tosama«, ne iščite po žepih potrganih gumbov, temveč se spomnite kaj ste pozabili zanimivega napisati ali povedati za naš in vaš list »Tosamo«.

Tone Stare

Nove naloge - uspešno delo

Dne 16. 1. 1976 je bila volilna konferenca OOCK TOSAMA.

Na omenjeni konferenci smo ocenili dosedanje delo. Bili smo enotnega mnenja, da je bilo delo dobro, vendar pa je imelo določene pomanjkljivosti, katere moramo v prihodnjem obdobju odpraviti.

Na podlagi razprave, smo sprejeli naslednje sklepe, ki nam naj bodo vodilo pri nadaljnjem delu:

- večja enotnost pri skupnih akcijah
- večja samoiniciativnost posameznik komunistov
- večja aktivnost vseh članov z delom po skupinah
- večji povdarek na političnem izobraževanju
- boj proti klerikalizmu s tem, da se ugotovijo centri delovanja in aktivnost
- nadaljevati moramo s sprejemom novih članov
- posvetiti moramo vso pozornost kadrovski politiki

V zvezi z gospodarjenjem naše delovne organizacije v bodoče pa bo bili sprejeti naslednji sklepi:

- zmanjšanje uvoza
- povečanje izvoza sanitetnih izdelkov
- modernizirati proizvodnjo z nakupom novih strojev in s povečano inventivno-novatorsko dejavnostjo slehernega člana v organizaciji združenega dela
- naj prodre do slehernega člana kolektiva spoznanje o ravnanju z materialnimi vrednostmi, v smislu dobrega gospodarjenja. Nosilci vseh teh delovnih nalog bodo določeni naknadno.

Na omenjeni konferenci smo tudi volili nov sekretariat in pa sekretarja.

Za sekretarja je bil ponovno izvoljen tov. Borštinar Dušan.

Za člane sekretariata pa: Drčar Milan, Arnuš Franc, Burja Julka, Hafner Marjan, Kerč Franc in Zarnik Ciril.

Upamo, da bomo z novim partijskim vodstvom še poglobili sodelovanje z drugimi družbenimi organizacijami pri skupnem uresničevanju interesov naše delovne organizacije in pa celotne družbe.

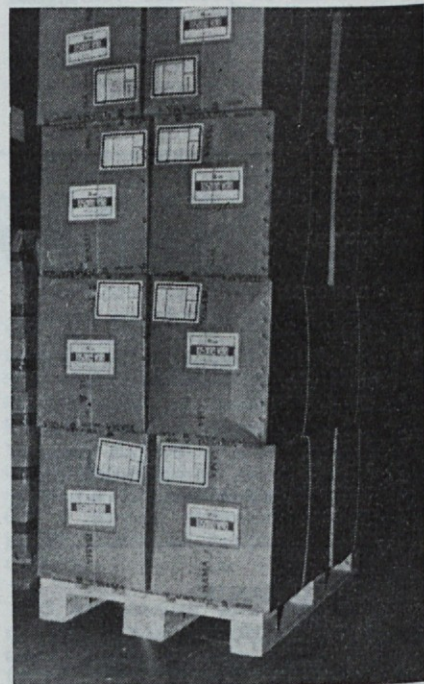
H. M.

nem procesu.

Inovacijska dejavnost, zlasti tista, ki nastaja neposredno ob delu je tudi v moderni obliki organiziranosti dela, pomemben faktor tako za organizacijo združenega kot za delavca — predlagatelja, saj jim to omogoča še večji in kreativnejši vpliv na rezultate združenega dela.

Sprejeti inovacijski predlogi se v skladu s obstoječim pravilnikom nagradujejo denarno in moralno. V minulemu letu je bila uvedena novost; poleg nagrad so bila v skladu s določili veljavnega pravilnika podeljena tudi priznanja za inovacijske storitve, ki so bile sprejete v letu 1975. Podelitev priznanj je bilo na zadnji lanski seji delavskega sveta, ko so prejeli pismena priznanja trije predlagatelji. Priznanja so dobili:

— Milan Drčar za podani idejni predlog o ureditvi centralne akumulatorske polnilnice, s čimer se zagotavlja boljše in strokovnejše vzdrževanje akumulatorskih baterij elektroviličarjev ter povečano požarno varstvo. Idejni predlog je bil nagrajen z osnovno nagrado po pravilniku.

— Vilijem Dolenc za koristni predlog o poenoteni kartonski embalaži, namenjeni gotovim izdelkom. Predlog sproža uvajanje poenotene kartonov, s čimer se zmanjšuje količina kartonov v zalogi ter vpeljuje palete v naš sistem transporta in skladiščenja gotovih izdelkov.

Predlog je bil nagrajen na osnovi izračunane gospodarske koristi v višini 12.000 din za dobo treh let.

— Franc Rožič dipl. ing. za konstrukcijo avtomata za zvijanje vate.

INOVACIJE '75

Lani je bilo v Tosami podanih več predlogov, ki so se nanašali na tehnične izboljšave in koristne predloge. Te inventivne predloge so dali

delavci, ki delajo na različnih delovnih mestih, od tistih, ki opravljajo naloge strokovnih služb do delavcev, ki so neposredno v delov-

INOVACIJE '75

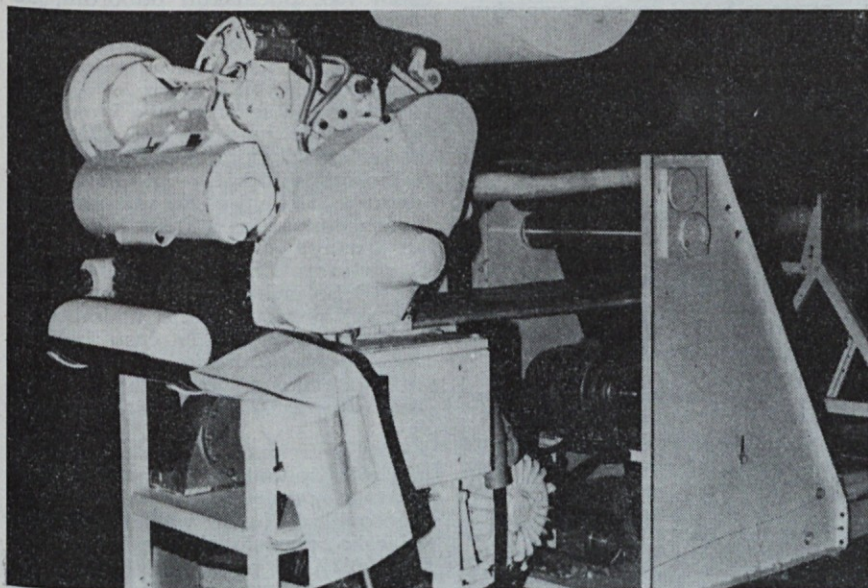
Nova delovna priprava pomeni sodobno izdelavo zvite vate v direktni povezavi operacije izdelave vate z oblikovanjem končnega izdelka. Avtomat za zvijanje vate pomeni nadaljevanje razvoja v smeri strojnega zvijanja vate, kateremu temelji, so bili postavljeni tudi doma konstruiranem strojem za rolanje vate.

OMR je predlagatelja za tehnično izboljšavo nagradil na podlagi obstoječega pravilnika z nagrado

23.400 dir., za triletno obdobje.

Aktivnost na področju inovacijske dejavnosti je bila lani, to je v prvem letu inovacij v Jugoslaviji, največja po številu poslanih predlogov, kar pa vsekakor ne more in ne sme pomeniti viška tako v kvantitetnem kot kvalitetskem smislu. Zaželjeni nivo inovacijske dejavnosti bo dosežen tedaj, ko bo inovativna miselnost zavladata pri vseh nas, ki združujemo delo v okviru Tosame.

Feliks VODLAN

Nova organiziranost sindikata

8. kongres ZSS, 7. Kongres ZSJ ter ustava so nam dali nalogo, da se tudi mi na novo organiziramo. S to organiziranostjo smo pričeli že v lanskem letu, ko smo formirali skupine, te skupine pa so na sestanku izvolile delegate, kateri so zastopali interese delavcev oziroma interese svojih skupin v izvršnem odboru osnovne organizacije sindikata. Lahko trdim, da so te skupine skoraj v celoti zaživele, tiste, ki pa niso uspele, bodo morale razgibati nove osnovne organizacije. Osnovne organizacije sindikata bodo morale poživeti delo teh delegatov, tako da bodo delale vse skupine v podjetju. Le tako bomo lahko zagotovili nemoteno delo sindikata.

Z letošnjim letom pa smo ustanovili tudi osnovne organizacije. S tem smo se tudi mi končno formi-

rali tako kot zahteva ustava. Ustanovili smo štiri osnovne organizacije sindikata v TOSAMI, kakor tudi konferenco osnovnih organizacij. Konferenca ima nalogo koordiniranja med osnovnimi organizacijami. Te pa imajo sedaj isto nalogo kakor jo je imela prej ena osnovna organizacija. Formirali smo štiri osnovne organizacije in sicer:

- OOS Saniteta 1
- OOS Saniteta 2
- OOS Filtri
- OOS Skupne službe
- OOS Saniteta 1 združuje naslednje oddelke:
  - konfekcija
  - tkalnica ovojev
  - tkalnica širokih tkanin
  - pripravljavnica
- OOS Saniteta 2 združuje naslednja oddelka:

- mikalnica
- belilnica
- OOS imajo naslednje število delegatov:

- Saniteta 1 ima 23 delegatov
- Saniteta 2 ima 10 delegatov
- Filtri imajo 8 delegatov
- Skupne službe imajo 12 delegatov

Konferenca se sestoji iz izvršnega in nadzornega odbora. Vodi jo predsednik konference. V konferenci osnovnih organizacij sindikata imajo posamezne organizacije naslednje število delegatov:

- OOS Saniteta 1 5 delegatov
- OOS Saniteta 2 4 delegatov
- OOS Filtri 3 delegatov
- OOS Skupne službe 3 delegatov

S tem sem hotel povedati na kratko o novi organiziranosti sindikata v TOSAMI tistim, ki si niso uspeli ogledati poslovnika konference in sporazuma med osnovnimi organizacijami.

Janez DROLIC

Letna seja RO sindikata

12. januarja 1976 je bila letna seja RO sindikata delavcev tekstilne in usnjarsko predelovalne industrije.

Dnevni red je bil sledeč:

1. Obravnavanje in sprejem letnega poročila o aktivnosti republiškega odbora in njegovih organov za leto 1975;
2. Obravnavanje in sprejem »Delovnega načrta republiškega odbora in njegovih organov v letu 1976«;
3. Obravnavanje in sprejem skupnega finančnega načrta republiških odborov sindikatov in republiškega sveta ZSS za leto 1976;
4. Verifikacija novih delegatov v RO sindikata;
5. Poročilo o uresničevanju sklepov 11. seje RO in potrditev zapisnika;
6. Tekoče zadeve.

Letno poročilo o aktivnosti RO in njegovih organov za leto 1975 smo obravnavali na občinskem odboru sindikata delavcev tekstilne in usnjarske industrije in izrazili podporo RO pri prizadevanju za vskladitev samoupravnih sporazumov o delitvi dohodka in osebnih dohodkov. V nadaljnjem delu naj bi republiški odbor razpravljal tudi o problemih izrazito ženskih organizacij, ki so poleg tega tudi delovno intenzivne (bolezni, porodniška) ter nadaljeval akcijo o združevanju v tekstilni in usnjarski industriji. RO je razpravljal in si zadal tudi nalogo, da se pregledajo vsa delovna mesta tako v tekstilni kot v usnjarsko predelovalni industriji in se ugotovi, katera delovna mesta bi predlagali za beneficirana staž.

Predlagali in sprejeli smo tudi načrt dela RO in njegovih organov v letu 1976 in sicer:

1. Samoupravno organiziranje delavcev v temeljne organizacije združenega dela in delovne organizacije;
2. Združevanje (integracija) TOZD in delovnih organizacij tekstilne in usnjarsko predelovalne industrije v SOZD in poslovne skupnosti;
3. Produktivnost dela in stabilizacija gospodarjenja v tekstilni in usnjarsko predelovalni industriji;
4. Samoupravno sporazumevanje o delitvi dohodka in osebnih dohodkov;
5. Srednjeročno načrtovanje razvoja tekstilne in usnjarsko predelovalne industrije;
6. Življenske in delovne razmere delavcev v tekstilni in usnjarsko predelovalni industriji;
7. Razvitost in organiziranost kulturnega življenja delavcev v OZD tekstilne in usnjarsko predelovalne industrije;
8. Ljudska obramba in družbena samozaščita;
9. Organiziranost sindikata in kadrovska politika;
10. Športna rekreacija in organizacija delavskih športnih iger;
11. Mednarodni in medrepubliški odnosi.

Določili smo tudi izvajalca nalog, način izvršitve in pa rok izvršitve zadane naloge.

Finančni načrt republiških organov in Zveze sindikatov Slovenije smo predlagali in ga po krajši raz-

pravi sprejeli.

Verificirali smo nove delegate v RO sindikata (zamenjali nedelovne ali pa preobremenjene).

Sklep RO, ki vztraja, da se sestaneta konferenca OOS »Volna« Laško in ObO Novo mesto, ni bil zadovoljivo rešen ter je potrebno organizirati sestanek.

Izvoljen je sekretar aktiva mladih delavcev pri republiškem odboru.

Sklep, da se stališča in sklepi RO do inventivne dejavnosti v tekstilni in usnjarsko predelovalni industriji Slovenije pošljejo vsem članom RO, občinskim odborom, odboru za inventivno dejavnost pri RS ZSS in drugim dejavnikom v tekstilni in usnjarsko predelovalni industriji, je bil izvršen.

Sklep, da se pripombe k osnutku »Sindikalne liste za leto 1976« posredujejo članom RO, občinskim odborom sindikata ter odboru Sindikatov Slovenije za samoupravno sporazumevanje o delitvi dohodka in osebnih dohodkov pri republiškem svetu ZSS, je bil izvršen.

RO bo ocenila na eni izmed svojih sej obračunavanje nadomestila osebnega dohodka v času bolezni, začel pa bo tudi akcijo za uskladitev kriterijev in meril za določanje dopustov v OZD tekstilne industrije.

Na seji smo razpravljali tudi o osebnih dohodkih v tekstilni in usnjarsko predelovalni industriji in ugotovili, da je OD v tekstilni in usnjarsko predelovalni industriji za 15% nižji od povprečja SRS, in da so kriteriji za izplačilo OD slabi, čeprav je dohodek dober. Ugotovili smo tudi, da bo nočno delo žensk v letu 1976 za več kot 50% zmanjšano v primenjavi z letom 1975.

Delegat RO:
Pavla KAMIN

Razvijanje samoupravljanja v opuščnem baru

Malo čuden naslov, si mislite, toda res je tako. Zaradi ponesrečene lege motela Jasnica, ki stoji ob cesti Ljubljana—Kočevje, bar v sklopu motela ni bil rentabilen in so ga zaprli. Tako je RS ZS Slovenije ta bar preuredil v učilnico. Trenutno je v njej sedmi politični tečaj za sindikalne in mladinske aktiviste, vendar tudi zadnji, ker bo motel menjal lastnika. Tako bodo nadaljnji tečaji v Grosupljem.

Center za družbeno izobraževanje pri RS ZS Slovenije, ki je vodja in organizator tega tečaja, si je zadal nalogo, da čim več sindikalnih aktivistov primerno izobrazijo, da bodo lahko bolj smotno in aktivno sodelovali v delovnih organizacijah. Zato so predavateljski kader izbrali

tako, da po strokovni in družbeni razgledanosti zagotovijo uspešno delovanje tečaja.

Teme, ki se obravnavajo na tem tečaju lahko razdelimo na gospodarjenje in na razvijanje samoupravljanja. Glede na to, da so predavanja dopoldne in popoldne, vmes pa še individualni študij, si bo lahko vsak tečajnik pridobil dovolj znanja, da bo le tega prenašal v neposredno proizvodnjo, v prakso. Uspešnost oziroma sodelovanje pri predavanjih se kontrolira že med tečajem, na koncu pa bomo vsi udeleženci še pisali nalogo iz predmetov, katere smo obravnavali.

Posebna pozornost se posveča temu, da tečajniki obvladajo osnovne gospodarske in samoupravne prob-

leme, ki nastajajo v delovnih organizacijah, da se lahko takoj vključijo v reševanje teh problemov.

V okviru predavanj tečajniki izmenjujejo izkušnje, ki so jih pridobili v dosedanem delu in skupaj rešujejo probleme, katerih zaradi različnih okoliščin ni bilo mogoče v celoti rešiti.

Po končanem tečaju vodi Center za družbeno izobraževanje še naprej stike s slušatelji in jim po svojih močeh pomaga, ocenjuje uspešnost v praksi in s tem izpopolnjuje program za naslednje tečaje.

Med dvomesečnim tečajem so si tečajniki ogledali precej delovnih organizacij in se tam pogovarjali z vodstvi podjetij in predstavniki samoupravnih organov. Obiskali so

Beljenje tkanin v rolah

Najpogosteje se pojavljajo trije motivi, zaradi katerih se podjetje modernizira:

- premajhne kapacitete
- zastarelost strojne opreme
- uvedba novega artikla

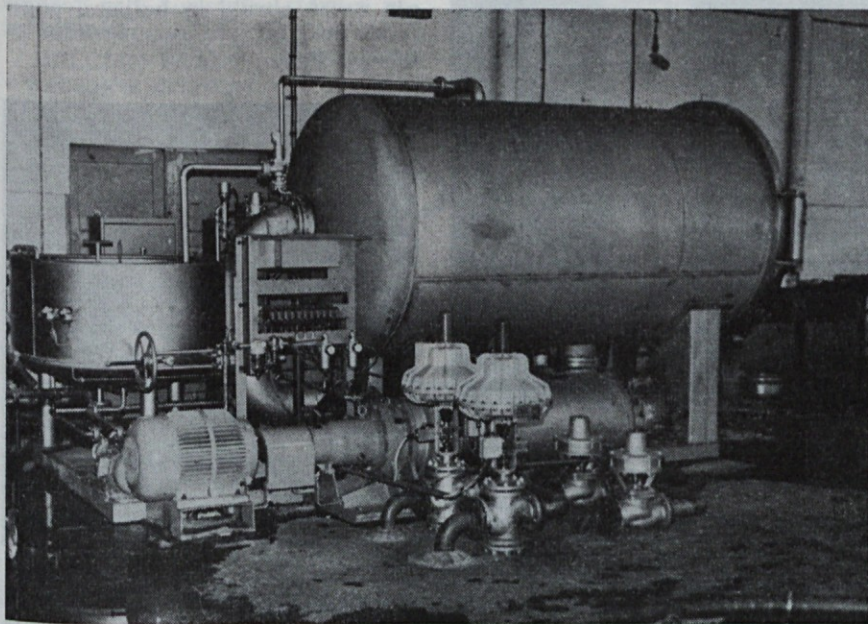
Vodilo pri modernizaciji oddelka belilnice je pogojevala premajhna kapaciteta beljenih vlaken, zaradi

ki je sestavni del kotla pripravi belilna flota, ki kroži v notranjosti kotla. Program beljenja je določen po vrstah artiklov. Čas posameznih faz pa je v naprej programiran. Z nabavo Thies-ovega belilnega aparata za beljenje tkanin v rolah in s poiskusnim obratovanjem, smo sprostili ostale belilne kotle in ta-

treben večji umski, a vendar manjši fizični napor.

Prepričani smo, da se z belilnim aparatom ne bodo povečale samo kapacitete oplemenitenja tkanin, temveč se bo izboljšala tudi kvaliteta le-teh, kar pa popolnoma opravičuje pravilno investicijsko naložbo.

M. D.

katerih nismo v stanju zadostiti potrebam trga in pa zastarela tehnologija beljenja tkanin v kosih.

Potek beljenja na novem belilnem aparatu je naslednji:

Iz verkov ali rol se navija surovo blago v suhem stanju na valje, ki tehtajo 300 — 350 kg ali 3000 — 10.000 m, odvisno od artikla. Dva tako navita valja se potem vložijo v belilni parat (5.000 l), zapre in beli pod pritiskom. Seveda se v posodi,

ko povečali kapacitete vlaknin. Seveda so na novem aparatu še poiskusne začetne težave, katere so prisotne pri vsaki novi tehnologiji. Tako so bile angažirane vse strokovne službe — vzdrževalne, ki so že pred prihodom monterja pripravile vse potrebne priključke, da je bila montaža izvršena v čimkrajšem času.

Oddelek belilnice je tako boljše mehaniziran in za sodelavce je po-

Naš razgovor

Ni še dolgo tega, kar je uredniški odbor v naš list ponovno uvedel rubriko »Naš razgovor«. Dobili smo vtis, da smo zadeli žebelj na glavo in da je rubrika naletela na dober odziv in vtis pri bralcih. Naši razgovori nimajo namena polemizirati, temveč v obliki razgovora s člani posameznih delovnih enot iznesti pred vse bralce Tosame težave, slabe in dobre strani delovanja intervjuvane skupine. Bilo je slišati tudi pripombe, da so v rubriki vedno eni in isti. Spoštovani sodelavci, to ne bo držalo, pripravite se, vsi pridete na vrsto.

Današnji razgovor smo namenili našim sodelavkam in sodelavcu iz jedilnice. Mnogo grdih besed in lepih obljub je bilo že izrečenih na račun prehrane v tovarni, zato smatram, da bo ta razgovor aktualen.

Problem družbene prehrane se pojavlja po vseh delovnih organizacijah že leta in leta. Nekateri so ga že rešili, drugi ne. Mimol je čas, ko je bila večina zadovoljna s kosom kruha in jabolkom. V naši menzi se lahko dobi poleg industrijskih prehranbenih proizvodov tudi topli obrok. Tega nam je dobavljalo že več kuhinj, spreminjala se je tudi kvaliteta. O tem, kakšni problemi jih tarejo in kaj bi nam želeli postaviti na mizo, pa si preberite v naslednjih vrsticah našega pogovora.

Kot prvega smo se lotili vodje jedilnice, MARJANA ŠTRUKLJA. Je strasten nogometaš in tudi pri drugih športih vedno med najboljšimi. Ostali čas privatnega življenja pa porabi za pripravo terena za bodoče življenje.

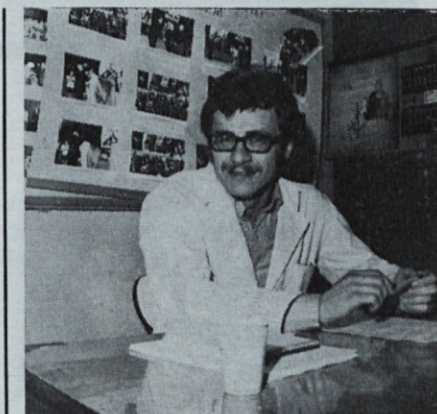
»Glede na to, da ljudje radi kritiziramo delo drugih, povej kako ocenjuješ poslovanje naše menze?«

RAZVIJANJE SAMOUPRAVLJANJA V OPUŠČENEM BARU

IMV Novo mesto, Kočevski tisk, RTV Ljubljana, Papihnicco Vevče, Rudnik Velenje, Termoelektrarno Šoštanj, Aero Celje in Železarno Ravne. Iz vseh teh delovnih organizacij so bili tudi tečajniki, ki so organizirali ogled delovnih organizacij in razgovore.

Tako je življenje in delo na tem tečaju. Dosedanja praksa je pokazala zelo dobre rezultate in bi bilo škoda, če bi bili taki tečajji ukinjeni, čeprav to predstavlja precejšen izdatek za delovno organizacijo.

M. M.

»Res je najlaže kritizirati, objektivno mnenje pa lahko da le tisti, ki pozna vse težave, ki spremljajo vsako delo. Kljub vsem upravičenim in neupravičenim kritikam pa si bolj kot prvi dan želim opravičiti

»Največ trpkih sem slišal na račun enoličnih hladnih obrokov. Malo izbiro le teh lahko pojasnim z dvema razlogoma. Prvi je ta, da vseh artiklov ni mogoče nabaviti za vsak dan posebej, skladiščnega pro-

in pravilno ovrednotiti svoje delo in delo sodelavk. Ocenno bi seveda laže dale sodelavke, ki so vsak dan v toku našega dela, vendar opažam, da se v danih možnostih velikokrat spustimo v stvari, ki so večje od nas, ki presegajo naše zmožnosti in v obeh nepoučenega ustvarijo napačen vtis. Letni obračun našega dela je potrdilo uspešnosti poslovanja, morebitni spodrsrljaji pa naravna posledica velike želje ustreči vsem.«

»Vaše delo je vezano na več dobaviteljev. S kakšnimi težavami se srečujete? Kaj bi vam omogočilo boljše delo?«

»V preteklem letu nam je hrano dobavljalo petnajst podjetij, poleg njih pa sedaj zaradi novih potreb že sodelujemo tudi z drugimi, predvsem zaradi novo pakiranih napitkov. Za nas je bil najbolj univerzalen dobavitelj »Napredek« Domžale, ki nas je zalagal z vsemi vrstami hladnih jedil, razen z mlečnimi izdelki in pijačami. Precej težav smo imeli z neredno dobavo suhomesnih izdelkov, zato smo bili prisiljeni poiskati nove dobavitelje, da bi vsaj delno ustregli tako različnim željam sodelavcev. Realne možnosti nabavljanja proizvodov vseh vrst pa niso zaradi premajhnega skladiščnega prostora, saj vanj lahko spravimo le najvažnejše, nujno potrebne proizvode.

»Da bi lahko zadostili željam večine, je mnogokrat potrebno več kot dopuščajo možnosti. Kaj bi lahko v zvezi s tem povedal sodelavcem?«

stora pa imamo občutno premalo. Drugi razlog pa je želja čim več sodelavcev preusmeriti na tople obroke, saj so ti veliko bolj zdravi in nasitni. Večkrat nabavimo nekaj več suhomesnih izdelkov, saj je povpraševanje zelo veliko, posebno za obogatitev domačih zalog. Vsem kupcem z veseljem ustrezemo, saj nimamo možnosti hranjenja velikih količin. Nekaj nižja cena od trgovinske pa je za vsakogar vabljiva. Zagotavljam pa vsem, da za tovarniško porabo hranimo največje možne količine, ki nam jih nudi prostor.

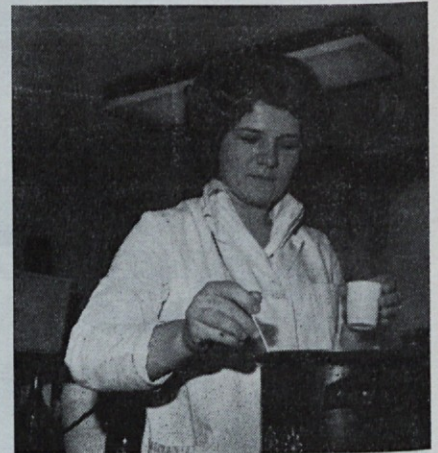
Na koncu bi se rad zahvalil uredništvu »Tosame« za izkazano pozornost in dano možnost, da vsaj nekoliko lahko osvetlim naše delo, probleme, ki zadevajo nas in vas, dragi sodelavci.«

VERA PRELOVSEK je po stažu v jedilnici ena najstarejših. Največkrat jo vidimo v »kurniku« — blagajni, kako vneta tolče po tipkah in nam da listek z vsebino, za katero dobimo prehrano za raš želodec.

»Deljen delovni čas je za nas največje zlo. Neodločneži, ki ne vedo, kaj bi jedli, spravljajo v slabo voljo mene in vse sodelavce, ki čakajo v vrsti. Ne zdi se nam prav, da moramo vsako naduro koristiti kot navadno uro. Saj veste, da vsi rabimo denar, nadure pa tudi ni vedno prijetno delati.«

Njena edina želja je nova kuhinja z več obroki in boljšimi pogoji za delo ter več razumevanja za urnik malic.

MARICA in LOJZKA sta v našem kolektivu še zelo mladi. Moti ju deljen delovnik, presenečeni pa sta nad lepimi odnosi in tovarištvom, ki vlada v kuhinji. Ob tem pravita, da kar spregledata pomanjkljivosti plačilne kuverte, ki se kar noče zrediti.

HEDA FERLIČ dela tudi že dalj časa pri pripravljanju jedi za malice. Bilo je konec malic, a Heda

je bila precej »nataknjena«.

»Kaj ne boš slabe volje. Temu je klobasa premajhna, drugemu ne ugaja kruh, tretjemu jajce ni okroglo na pravem koncu. Za vse smo krive me za pultom, pa naj bo to upravičeno ali ne. Čeprav si prizadevamo vsakomur ugoditi, ne slišimo prijazne besede. Preveč dobrega imamo, zato smo pa vsi tako izbirčni.«

Da bi si lahko ustvarili popolnejšo sliko o delu in pomenu delovne enote, ki skrbi za prehrano članov kolektiva, smo za mnenje vprašali tudi koristnike storitev naše kuhinje.

BELCIAN FRANC, vodja izmene v mehanični delavnici:

»Ne bi rekel, da imamo preveč dobrega. Pogrešam preproste jedi, enolončnice in podobno, kar napravi občutek topline in sitosti v želodcu. Menim, da meso ni vse. Izhod vidim le v domači kuhinji, v možnosti vsaj minimalne izbire.«

ELI VRENJAK, kontrolor v oddelku filtrov:

»Jedilnik naše kuhinje znam na pamet. Saj ni težko, tistih malo jedi jem že leta, brez velike spremembe. Bojim se malice, saj vem da ne bom mogla naročiti kaj drugega kot vsak dan. Kdaj bomo lahko dobili kosilo, ali vsaj dve vrsti toplega obroka? Pa še to bi rada povedala, da se mnogokrat slišijo pripombe na račun ekspeditivnosti so-

delavcev v jedilnici. Mnenja sem, da jim delamo krivico, saj smo sami krivi, ker se ne držimo urnika malic in seveda nismo postreženi kot bi lahko bili.«

Ob teh besedah si lahko vsak ustvari svoje mišljenje o slabem in dobrem. Ne bom trdil, da je v naši prehrani vse najboljše, vendar se moramo zavedati, da nobena stvar ni tako dobra, da ne bi mogla biti še boljša. To bo veljalo tudi za našo kuhinjo, če bomo vedno le kritizirali in pozabili na vse dobro kar nam nudi. Ne smemo pozabiti ljudi, ki si s svojim delom prizadevajo dati ram še več kot lahko od njih pričakujemo.

T. Stare

Konferenca OO ZSMS TOSAMA

V nedeljo, 1. februarja, je bila redna letna konferenca OO ZSMS TOSAMA. Na njej smo mladinci in mladinke pregledali delo osnovne organizacije v preteklem letu. Na

V samoupravnih organih in raznih drugih delegacijah so mladinci številčno kar dosti zastopani, vendar pa velikokrat niso preveč aktivni v razpravah. Povezovanje mladinc

ga dela leži le na nekaterih posameznikih. Nekateri se nočejo vključevati v skupne akcije, ki jih organiziramo. Upamo, da bodo vsi tisti, katerih se to tiče, spoznali svojo dolžnost in da z vso resnostjo pripomorejo k še boljšemu delovanju naše mladinske organizacije v prihodnjem letu.

Po razpravi na poročila smo sprejeli v predsedstvo sedem novih članov, ker jih je nekaj dosedanjih odšlo na odsluženje vojaškega roka, nekaj pa odstopilo. Nato smo sprejeli še program dela osnovne organizacije za leto 1976. Program je sestavljen iz treh področij: športnega, kulturnega in idejno političnega. Vsi smo bili mnenja, da je program dobro sestavljen. Čeprav je precej obširen, upamo, da ga bomo v celoti izpeljali.

Kar zadeva udeležbe mladincev na konferenci, moram povedati, da je bila bolj slaba, verjetno tudi zaradi vremenskih razmer. Vendar pa upam, da se bodo tudi tisti, ki niso bili na konferenci, z vso resnostjo lotili dela v naši organizaciji in pripomogli k še boljšim rezultatom.

T. S.

osnovi poročila predsednika je bilo ugotovljeno, da je bilo delo organizacije dobro, čeprav ni bil izpolnjen celotni program, katerega smo si mladi zadali.

ske organizacije z drugimi družbenopolitičnimi je še kar primerno.

Pri delu same organizacije pa smo si bili vsi enotni, da breme vse-

ZAHVALA

Ob nenadni smrti brata Toneta, se vsem sodelavkam in sodelavcem iskreno zahvaljujemo za poklonjeno cvetje in izrečena sožalja.

Prav tako izrekamo zahvalo pevskemu oktetu Tosame za žalostinke na njegovi zadnji poti.

Janko, Jaka in Ivanka
Kovač

ZAHVALA

Ob težki izgubi drage mame, se vsem sodelavkam in sodelavcem iz tkalnice ovojev iskreno zahvaljujem za podarjeno cvetje, izraze sožalja ter vsem, ki ste bili na pogrebu.

Obenem se zahvalim tudi sindikatu za finančna sredstva.

ZABRET Tilka

Žreb je nagradil naslednje reševalce:

1. nagrada — CERAR Marta — mi-kalnica
2. nagrada — HRIBAR Lojze — konfekcija
3. nagrada — POJBIČ Lojzka — pripravjalnica

Vsem nagrajencem iskreno čestitam, vsem ostalim pa se zahvaljujemo za sodelovanje.

UREDNIŠTVO

Nagradna križanka

		GLAVNO MESTO ČSSR	DEL TELESA	IZVLEČEK IZ NARAVNOVI	PRAMEN PREDIVO	MIHAELA	SLOV SLIKAR DEBENJAK	PRAV TAKO	DOKONČAT Z DELOM PRINASAMJA		
NARAVNI PROIZVAJAL KISIKA										NAJVIŠJI VRH NA SVETU	BRST
NASMETEN	VRTILNI STROJ	PREBIVAL AMERIKE									KET. OZ. ŽIVO SREBRO
GLUDALCI					VEZI					AVT. OZ. ALBANJA	
RDEČKASTA BARVA			CEVČESCU NICOLAE			SRD	GLAVNI ŠTEVNIK STAROŽID. KRALJ			RADON	
GLAS TROBENTE			GLAVNO MUSLIMAN SVETISKE ARHISTRONI NEIL					IRSKA REPUBL. ARMADA			7. IN 9. ČRKA ABECEDE GALA PALACIDA
POLICA ZA KNJIGE					GLASEN VZDIH	IME ČRKE GLAV. TES GANE			OKRAJŠAV. ZA TEBE	KRETNJA	
MESTO V ANGLIJI			BLAGAJNA				IZVRŠNI SVET				DOMAČE ŽIVALI NOČNI LOKAL
OSAMLJEN			TRENJE							TER-BIJ	TEGA LETA LESKOVCE BOGO
ZDRAVILNA PIJAČA			AV. OZ. KARLOVAC					TOVARNJA PIJAČ RIMSKA PET			
IBSENOVA DRAMA			KUBIN ALFRED							SESTAVA V. V.	

Osebne novice

Rojstni dan praznujejo od 12. 2. do 11. 3.

Filtri

28. 2. Lončar Viktor, 4. 3. Fuks Kazimir, 17. 2. Mirič Ivo, 17. 2. Urančar Franc, 25. 2. Pirc Dani, 14. 2. Tarič Draga, 6. 3. Ulčakar Francka, 16. 2. Us Dani, 10. 3. Brodar Francka, 13. 2. Vesel Marta, 28. 2. Hafner Joži.

Belilnica — Konfekcija

6. 3. Brodar Mira, 24. 2. Berk Matilda, 16. 2. Cerar Jerca, 22. 2. Cerar Marta, 19. 2. Flis Marija, 14. 2. Hančič Valentina, 27. 2. Huber Dragica, 7. 3. Križman Ivanka, 28. 2. Pivec Franciška, 27. 2. Prašnikar Marija, 1. 3. Podmiljšak Pepi, 15. 2. Rus Angelca, 17. 2. Starbek Valentina, 13. 2. Zore Valentina, 23. 2. Zupan Francka, 2. 3. Murn Maruša, 20. 2. Merkužič Marjan, 24. 2. Kosmač Albina,

Mikalnica

22. 2. Cerar Majda, 21. 2. Kocjančič Joži, 26. 2. Klopčič Francka, 19. 2. Petrc Ljuba, 23. 2. Štrukelj Mari-

ja, 22. 2. Šošter Ivanka, 11. 3. Šuštar Pepca, 23. 2. Žavbi Marija.

Tkalnica ovojev

12. 2. Sankovič Zdravka, 4. 3. Jančič Tončka, 13. 2. Rožič Vera, 19. 2. Zabret Tilka, 22. 2. Košir Ani, 14. 2. Bolhar Valentina.

Avtomatska

5. 3. Modlic Zlato, 1. 3. Mejak Tilka, 12. 2. Cerar Valentina, 12. 2. Jesenko Tatjana, 20. 2. Grntal Joži.

Pripravljalnica

24. 2. Rems Janez, 9. 3. Brodar Franc, 25. 2. Prelovšek Felicita, 22. 2. Lisjak Manjeta.

Komercialni sektor

1. 3. Marčun Ema, 16. 2. Vojska Pavla, 11. 3. Jovičič Boško, 4. 3. Radež Peter, 16. 2. Slapar Maksa, 10. 3. Dečman Albin, 3. 3. Limoni Ana.

Splošno kadrovski sektor

21. 2. Bajec Slavko, 14. 2. Hanzlovsky Tine, 12. 2. Prelovšek Vera.

Ekonomsko planski sektor

4. 3. Latnik Anton, dipl. oec.

Finančni sektor:

22. 2. Juteršek Zofka, 20. 2. Miš Albina, 22. 2. Pečnik Marija.

Tehnični sektor

3. 3. Vidergar Adrijana, 6. 3. Pavlič Pepca, 22. 2. Videmšek Marjeta.

Pomožni obrati

6. 3. Kosirnik Franc, 27. 2. Stare Anton, 22. 2. Vidmar Jože, 16. 2. Pavlič Ivan, 3. 3. Cerar Marjan.

RODILI SO SE:

Drčar Milanu in Marti — hči, Cerar Ivanki — sin, Berlec Vladki — sin, Hribar Joži — hči, Kokalj Francu — sin, Zupančič Miranu — hči.

POROČILI SO SE:

Dečman Albin in Jelenc Pavla — Dečman, Mohorko Albina — Kosmač.

DELOVNO RAZMERJE je bilo sklenjeno z Brnot Ireno, prekinilo pa je Pevec Branki.

Izdaja: Tovarna sanitetnega materiala Domžale. Urejuje uredniški odbor: Vladka Berlec, Janez Drolc — IOOO sindikat, Marjan Hafner, Janja Vidergar, Francka Kerč — blagajna, Karol Strehar, Stane Tomažič MA Tosama, Marjan Štrukelj, Jurij Vulkan, Slavko Bajec, Tone Stare-fotograf. Odgovorni urednik: DUŠAN BORŠTNAR.

Naklada: 1000 izvodov.
Tisk: »Papirkonfekcija« Krško.